

หลักสูตร “ผู้นำการส่งเสริมดิจิทัลด้านธุรกิจเกษตร” รุ่นที่ ๒

๑. หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรเป็นสาขาอุตสาหกรรมที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมมากที่สุดในประเทศไทย มีมูลค่าถึงร้อยละ ๘.๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) และมีสัดส่วนแรงงานสูงถึงร้อยละ ๔๐ ส่งผลให้การเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจไทย แม้ประเทศไทยจะเป็นฐานการผลิตผลทางการเกษตรที่สำคัญของโลกแต่ด้วยเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมที่ให้ผลผลิตต่ำ เป็นผลให้เกษตรกรไทยยังคงมีสภาพความเป็นอยู่ที่ยากจน ขณะเดียวกันจำนวนประชากรที่สูงขึ้น ชุมชนเมืองที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว พื้นที่เพาะปลูกลดลง สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งความต้องการผลิตผลเกษตรเพื่อแปลงเป็นพลังงานที่สูงขึ้น ทำให้เกษตรกรรมแบบดั้งเดิมไม่สามารถตอบสนองและรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ ซึ่งความพยายามในการเพิ่มผลผลิตด้วยวิธีเดิมๆ กลับยังทำให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ จากการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น นอกจากนี้ยังมีผลิตผลเกษตรจำนวนมากที่สูญเสียตั้งแต่เริ่มการเก็บเกี่ยวตลอดเส้นทางไปสู่ผู้บริโภค หรือสู่กระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่ไม่มีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมเกษตรจึงเป็นศาสตร์ที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลทางการเกษตรที่มีความทันสมัยและครอบคลุมทุกมิติ เช่น IoT (Internet of Thing) การใช้ระบบเครื่องรับรู้ การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลระดับสูง เครื่องจักรกลอัตโนมัติ (Robot) ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) การใช้อากาศยานไร้คนขับการลงทุน (Drone), Cloud, AR & VR, Blockchain และการวิจัยทางเทคโนโลยีชีวภาพ Digital Technologies ต่างๆรวมไปถึงการจัดการผลิตผลเกษตรแบบครบวงจร นวัตกรรมเกษตรจึงเป็นเกษตรกรรมยุคใหม่ที่จะมีบทบาทมากขึ้นและถือว่าเป็นเกษตรกรรมของอนาคตอย่างแท้จริง นวัตกรรมเกษตรจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยแก้ปัญหาของเกษตรกรไทยให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และจะส่งเสริมให้ประเทศไทยยังคงเป็นฐานการผลิตสำคัญของผลิตผลเกษตรของโลกต่อไป

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่จะเกิดขึ้น การเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับเปลี่ยนกรรมวิธีการผลิต การเตรียมองค์กร กำลังคนให้มีองค์ความรู้ที่ทันสมัย ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของนวัตกรรม และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับองค์กรและการผลิต จึงได้จัดหลักสูตรอบรม “ผู้นำการส่งเสริมดิจิทัลด้านธุรกิจเกษตร” ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นกำลังพลในการขับเคลื่อนของประเทศชาติ ได้มีองค์ความรู้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยด้านนวัตกรรมเกษตร แนวทางการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพและเทคโนโลยีการเกษตรต่างๆที่ทันสมัย พัฒนาเข้ากับเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมมาช่วยใน

การผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูก เพิ่มผลผลิตและ เพิ่มคุณภาพของผลิตผลและผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการตลาดและพฤติกรรมผู้บริโภค โดยใช้การตลาดนำการผลิต รวมทั้งสามารถบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management) ได้และสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศชาติโดยเนื้อหาหลักสูตรมุ่งพัฒนาทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลด้านการเกษตรสมัยใหม่ในมิติต่างๆ เช่น IoT, AI, Cloud, Robot, AR & VR, Drone, Big Data Management, Blockchain เป็นต้น ที่จะมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการนโยบายและแผนงานในยุคสังคมเศรษฐกิจดิจิทัล และสามารถนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ได้จริง รวมถึงเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารเพื่อเป็นเครือข่ายในการพัฒนาอนาคตของประเทศชาติ ดังนั้นผู้บริหารที่ผ่านการศึกษจากโครงการหลักสูตร “ผู้นำการส่งเสริมดิจิทัลด้านธุรกิจเกษตร” จะได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่สอดคล้องกับโลกยุคปัจจุบันและอนาคต เพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับองค์กรของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๒.๑ เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้ศึกษาและรับทราบข้อมูลใหม่ๆ ที่ทันสมัยเป็นการเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมในปัจจุบันและอนาคตเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลด้านการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ในมิติต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการนโยบายและแผนของหน่วยงานเกี่ยวกับการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลด้านการเกษตรสมัยใหม่จนสามารถสังเคราะห์แนวทางในการเสริมสร้างองค์ความรู้ พลังปัญญาและสามารถนำไปใช้ในการจัดทำนโยบายและแผนของหน่วยงานในอนาคต

๒.๒ เพื่อพัฒนาและผลิตผู้บริหารขององค์กรภาครัฐและเอกชน ให้มีศักยภาพด้านความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลด้านการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับความเป็นไปได้ เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลด้านการเกษตรสมัยใหม่

๒.๓ เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ในการกำหนดนโยบายเพื่อให้เกิดการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลด้านการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศในการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลด้านการเกษตรสมัยใหม่ จากกรณีศึกษาหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

๒.๔ เพื่อเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้วิสัยทัศน์และประสบการณ์ระหว่างผู้บริหารระดับสูงที่เข้ารับการศึกษาร่วมกัน

๒.๕ เพื่อให้เกิดการสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันเกิดความรักความผูกพัน เกิดเครือข่ายระหว่างผู้บริหารภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการบูรณาการความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาและการดูงานต่างๆ นำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อองค์การสังคม และประเทศชาติอย่างเป็นรูปธรรม

๓. สถานที่อบรม

อาคารลาดพร้าววิลด์ธันนลาดพร้าวซอย ๔ แขวงจอมพล เขตจตุจักรกรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ และหน่วยงานเครือข่ายภายในประเทศและต่างประเทศ

๔. คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการพิจารณาผู้เข้ารับการฝึกอบรม

๔.๑ สัญชาติไทย

๔.๒ อายุไม่ต่ำกว่า ๒๖ ปี นับถึงวันที่รับสมัคร

๔.๓ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

๔.๔ ผู้บริหารของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสำหรับผู้บริหารภาครัฐต้องเป็นข้าราชการระดับอำนวยการต้นขึ้นไปหรือเทียบเท่า สำหรับภาคเอกชนต้องเป็นระดับผู้จัดการขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ที่สำนักงานฯ พิจารณาให้เข้าร่วมโครงการฯ

๔.๕ มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมในฐานะผู้เข้าอบรมของหลักสูตรฯ ร่วมกับผู้เข้าอบรมอื่นๆ

๔.๖ สามารถจัดสรรเวลาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมตามกำหนดการได้อย่างครบถ้วน

๔.๗ สักส่วนของผู้เข้าอบรมในหลักสูตรฯ จะประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป โดยในหนึ่งรุ่นจะมีประชาชนทั่วไปเข้าร่วมไม่เกินสัดส่วนร้อยละ ๕ ของผู้เข้าร่วมทั้งหมด

๕. ระยะเวลาการศึกษา

กำหนดการศึกษาระหว่างเดือน ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ – ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ สัปดาห์ละ ๑-๒ วัน (ศุกร์ และเสาร์) โดยมีชั่วโมงการศึกษารวมทั้งสิ้น ๑๕๖.๕ ชั่วโมงรวม ๒๘ วัน

๕.๑ อบรมในประเทศ	จำนวน ๔๕.๕ ชั่วโมง
๕.๒ กรณีศึกษา	จำนวน ๒๕.๕ ชั่วโมง
๕.๓ การประชุมเชิงปฏิบัติการ/การจัดการโครงการ	จำนวน ๗.๕ ชั่วโมง
๕.๔ กิจกรรมการนำเสนอโครงการ	จำนวน ๓ ชั่วโมง
๕.๕ กิจกรรมศึกษาดูงานในประเทศ	จำนวน ๓๘ ชั่วโมง

๕.๖ กิจกรรมศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์ จำนวน ๓๐ ชั่วโมง (๗ วัน)
โดยวันที่มีการจัดอบรมได้แก่

เดือน กรกฎาคม วันที่ ๓๐, ๓๑

เดือน สิงหาคม วันที่ ๗, ๘, ๑๕, ๑๖, ๑๘, ๑๙

เดือน กันยายน วันที่ ๔, ๕, ๑๒, ๑๘, ๑๙, ๒๖

เดือน ตุลาคม วันที่ ๒, ๓, ๕, ๓๐, ๓๑

เดือน พฤศจิกายน วันที่ ๑-๗ (ดูงานต่างประเทศ) ๑๔ และ ๒๘ (ปิดหลักสูตร)

(ทั้งนี้วันเรียนอาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม)

เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้มีความรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัลด้านต่างๆ ในอนาคตของโลกและเพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีโลกทัศน์ที่กว้างไกลและครบถ้วน ช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพของความรู้และวิสัยทัศน์ ตลอดจนภาวะผู้นำการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลด้านการเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ของผู้เข้าอบรมให้มากยิ่งขึ้น

๖. เงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา

ผู้เข้าอบรมที่ทางสำนักงานฯ มีมติอนุมัติให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาและมีสิทธิ์ได้รับสัมฤทธิบัตรจากสำนักงานฯ จะต้องมีความสมบูรณ์ดังนี้

๖.๑ เข้าร่วมศึกษาตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของกิจกรรมทั้งหมดที่หลักสูตรกำหนดไว้

๖.๒ เข้าร่วมกิจกรรมศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ ประเทศเนเธอร์แลนด์

๖.๓ ร่วมนำเสนอโครงการ หรือ กิจกรรม Workshop

๗. วิธีการศึกษาหลักสูตร

แนวความคิดในการออกแบบหลักสูตรนี้มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลด้านการเกษตรสมัยใหม่จากการเรียนรู้ การปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ การทำงานร่วมกัน ยึดหลักการผสมผสานทั้งในด้านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

- การสัมมนาและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
- การฝึกวิเคราะห์และสังเคราะห์นโยบายและแผน
- การศึกษาดูงานนอกสถานที่
- การฟังบรรยายและการเรียนรู้ด้วยตนเอง

- e. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ และ
- f. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับการอบรม

๘. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรการอบรมประกอบด้วย ๔ ชุติวิชา แต่ละชุติวิชามีขอบเขตเนื้อหาดังต่อไปนี้

๑. การพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์และการกำหนดนโยบายเพื่อการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในภาคการเกษตร เกษตรอุตสาหกรรมและการเสริมสร้างเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ

การพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางในการจัดทำแผนส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลในระดับต่างๆการพัฒนาทักษะผู้บริหารของประเทศและประชาชนให้มีความรู้ถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจประเทศไทยในยุคปัจจุบันและอนาคตผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีต่อประเทศไทยรวมทั้งการพัฒนาทักษะผู้บริหารของประเทศและประชาชนให้มีความรู้ถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยสู่สังคมดิจิทัลฐานความรู้ แนวทางในการกำหนดนโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลไปใช้ในการเสริมสร้างเศรษฐกิจดิจิทัลที่มีเสถียรภาพและสังคมที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยหัวข้อวิชาในการสัมมนาและการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์คือ ดิจิทัลและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต อนาคตเศรษฐกิจไทย...โอกาสและอุปสรรค อนาคตสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลก Fintech กับอนาคตเศรษฐกิจไทย 5G & Argo Business พฤติกรรมผู้บริโภคยุคดิจิทัล การบริหารจัดการยุคเศรษฐกิจดิจิทัล เป็นต้น

๒. การพัฒนาองค์กรเกษตรกับอนาคตเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

การพัฒนาทักษะผู้บริหารด้านธุรกิจเกษตรของประเทศและประชาชนให้มีความรู้ถึงการเตรียมพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านการบริหารจัดการดิจิทัลการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตรสมัยใหม่และกรณีศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงาน ประกอบด้วยหัวข้อวิชาที่เกี่ยวข้องคือ เปลี่ยนอย่างไร ให้เป็นองค์กรดิจิทัล blockchain: เกษตรอนาคต การเกษตรกรรมแบบไร้คน อินเทอร์เน็ตเพื่อการเกษตรอัจฉริยะ เกษตรไร้เงินสด สมอกลอัจฉริยะเพื่อการเกษตร โดรนการเกษตร เกษตรกรด้วย AR & VR ได้อย่างไร การใช้ Big Data เพื่อเกษตรอัจฉริยะ เกษตรเตรียมพร้อมรองรับกับโลกไซเบอร์เป็นต้นและกรณีศึกษา

๓. กรณีศึกษาการประยุกต์ใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อการทำงานด้านธุรกิจเกษตร อุตสาหกรรมเกษตร รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการสร้างเครือข่ายและการถอดแบบเรียนรู้ในประเทศ

การพัฒนาทักษะผู้บริหารด้านธุรกิจเกษตรของประเทศและประชาชนให้มีความรู้ถึงการปฏิบัติจริงจากหน่วยงานและชุมชนในประเทศไทยที่ประสบความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลไปใช้ในการพัฒนาองค์กรเชิงธุรกิจและเชิงบริหารด้านธุรกิจเกษตร เช่น กรณีศึกษาองค์กรเกษตรแปรรูปที่ธุรกิจสำเร็จ กรณีศึกษา Cloud & AI เพื่อการเกษตร กรณีศึกษาองค์กรเกษตรที่ใช้เครื่องมือดิจิทัลจนธุรกิจสำเร็จ กรณีศึกษาภาคเอกชน Smart Farmer กรณีศึกษาระบบคลังสินค้าอัตโนมัติในองค์กร กรณีศึกษาการใช้ AR&VR เพื่อการเกษตรสมัยใหม่ เป็นต้น

๔. การศึกษาดูงานเพื่อการสร้างเครือข่ายและการถอดแบบเรียนรู้ในประเทศเนเธอร์แลนด์

การพัฒนาทักษะผู้บริหารของประเทศและประชาชนให้มีความรู้ถึงการปฏิบัติจริงจากหน่วยงานรัฐ หน่วยงานเอกชนและชุมชนในต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จในการกำหนดนโยบายการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัลไปใช้ในการพัฒนาองค์กรเชิงธุรกิจและเชิงบริหาร

๕. แนวทางการประเมินผลการฝึกอบรมของหลักสูตร

การประเมินผลการฝึกอบรมตามหลักสูตรได้กำหนดกรอบการประเมินผลไว้ ๓ ด้าน คือ

๕.๑ ผลของการฝึกอบรม

ผู้เข้าร่วมโครงการมีความสามารถในการสังเคราะห์ความหลากหลายของเศรษฐกิจและสังคมไทยในด้านการเกษตรสมัยใหม่ อุตสาหกรรมเกษตรและที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์แนวโน้มในอนาคตและจากกรณีศึกษาจริงเชิงปฏิบัติเพื่อการบริหารจัดการนโยบายการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลเชิงปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรในอนาคตและประเทศไทยได้อย่างมีระบบ

๕.๒ ความรู้ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับ

ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้จากกรณีศึกษา การบรรยาย การอภิปรายเป็นคณะ การถกเถียงในห้องเรียน และการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ด้วยการกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการให้ความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกันอย่างกว้างขวางในสถานการณ์จริง

๕.๓ ผลผลิตเชิงวิชาการของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำเสนอความคิดเห็นที่ได้รับจากการฝึกอบรมในรูปของเอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร